

Висновки з проведеного дослідження. Отже, зарубіжний досвід застосування контролінгу та практика його розвитку в Україні показують, що кращої альтернативи системі контролінгу як чіткого інструмента для обґрунтування управлінських рішень поки що не знайдено. Роль контролінгу в різних країнах світу постійно зростає, що сприяє постійним змінам системи управління на підприємствах. Контролінг на підприємстві стає не просто елементом управління, а такою системою, за допомогою якої формуються всі управлінські рішення.

На сьогодні практично у всіх державах Західної Європи у більшій чи меншій мірі мають місце елементи контролінгу як однієї з найбільш ефективної системи господарювання.

З метою забезпечення випуску конкурентоздатної продукції, завоювання ринків збуту, оптимізації витрат і отримання максимального прибутку підприємствам України рекомендується впровадження окремих елементів підсистеми контролінгу, що дозволяють сформувати діючу систему внутрішнього обліку на підприємстві. Функціонування даної системи націлено на вироблення інформації певного обсягу, що дозволяє керівництву прийма-

ти оптимальні управлінські рішення і тим самим перешкоджати створенню кризової ситуації на підприємстві.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Калайтан Т.В. Контролінг : навч. посіб. / Калайтан Т.В. – Львів : Новий Світ – 2000, 2008. – 252 с.
2. Килимнюк В. Еволюція контролінгу, його місце та роль в економіці підприємства / В. Килимнюк // Економіст. – 2004. – № 1. – С. 47-49.
3. Контролинг как инструмент управления предприятием / [Ананькина Е.А., Данилочкин С.В., Данилочкина Н.Г. и др.] ; под ред. Н.Г. Данилочкиной. – М. : Юнити, 2002. – 279 с.
4. Контролинг в России [Электронный ресурс] / Фалько С., Расселл К., Левин Л. / Корпоративный менеджмент. – Режим доступа : <http://www.cfin.ru/management/controlling/controlling.shtml>.
5. Репілевський Е.В. Удосконалення системи контролінгу в сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Е.В. Репілевський. – Херсон, 2012. – 19 с.
6. Сопко В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. – [3-тє вид.]. – К. : КНЕУ, 2000. – С. 483.
7. Шепітко П.Ф. Контролінг : навч. посіб. [для студентів економ. спец. усіх форм навч.] / Шепітко П.Ф. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 136 с.

УДК 336.648

Слободян Н.Г.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку й аудиту
Національного університету харчових технологій*

Пержан Т.М.
*студентка
Національного університету харчових технологій*

АНАЛІЗ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА У СИСТЕМІ ОПТИМІЗАЦІЇ ЙОГО СТРУКТУРИ

Розкрито особливості формування структури капіталу. Визначено взаємозв'язок між структурою капіталу та ефективністю фінансової діяльності. Досліджена методика аналізу капіталу з позицій джерел його фінансування. Запропоновано заходи щодо оптимізації структури капіталу підприємства.

Ключові слова: оптимальна структура капіталу, джерела фінансування, методика аналізу, власний капітал, залучений капітал.

Слободян Н.Г., Пержан Т.Н. АНАЛИЗ КАПИТАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ В СИСТЕМЕ ОПТИМИЗАЦИИ ЕГО СТРУКТУРЫ

Раскрыты особенности формирования структуры капитала. Определена взаимосвязь между структурой капитала и эффективностью финансовой деятельности. Исследована методика анализа капитала с позиций источников его финансирования. Предложены меры по оптимизации структуры капитала предприятия.

Ключевые слова: оптимальная структура капитала, источники финансирования, методика анализа, собственный капитал, привлеченный капитал.

Slobodyan N.G., Perzhan T.N. THE ANALYSIS OF ENTERPRISE CAPITAL IN THE OPTIMIZATION OF ITS STRUCTURE

The features of forming of capital structure are exposed. The relationship between the capital structure and efficiency of financial activity is defined. The methodology of analysis of capital from position of sources of its financing is explored. Some measures to optimum structure of capital of the company are suggested.

Keywords: optimum structure of capital, sources of financing, methodology of analysis, own capital, debt capital.

Постановка проблеми. За ринкових умов господарювання у підприємницьких структурах незалежно від форм власності й організаційно-правового статусу виникає значна потреба у капіталі для забезпечення нормального процесу фінансування своєї діяльності. Як наслідок, виникає багато питань теоретичного та прикладного характеру щодо оптимізації структури капіталу підприємства як певної сукупності його фінансових ресурсів.

Хоча вирішення проблеми формування структури капіталу підприємства відноситься до кола його прав, все ж вона не завжди є економічно обґрунтованою з позицій узгодженості отримання на підприємстві одночасного зростання рентабельності власного капіталу та забезпечення фінансової стійкості. Вирішення питань підвищення ефективності прийняття управлінських рішень щодо структуризації капіталу потребує аналізу чинників формування певної

структурної будови капіталу та розробки оптимальної структури капіталу за певними критеріями.

Розробка та впровадження ефективних методів формування оптимальної структури капіталу підприємства дає можливість підвищення результативності прийняття управлінських рішень, орієнтованих на забезпечення фінансово стійкого та прибуткового функціонування більшості підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Належне місце у проведенні науково-теоретичного обґрунтування основ управління структурою капіталу підприємства посідають праці таких вітчизняних вчених-економістів, як М.Д. Білик, Г.Г. Кірейцев, А.М. Поддєрьогін, В.П. Савчук, О.О. Терещенко та інші. У той же час у більшості наукових праць основний акцент робиться, у першу чергу, на вивченні економічної сутності самого капіталу. Теоретична обґрунтованість окремих аспектів поняття «структури капіталу підприємства» та управління її формуванням з метою оптимізації є недостатньо розробленою.

Значимість охарактеризованої проблематики, необхідність її вирішення з урахуванням специфіки становлення і розвитку ринкових відносин в Україні підкреслюють важливість та актуальність даного дослідження.

Постановка завдання. Завдання дослідження передбачає теоретичне обґрунтування методики аналізу величини і структури капіталу для забезпечення стабільного фінансового стану підприємства та визначення оптимального набору джерел фінансування його діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток та розширення діяльності суб'єктів господарювання вимагають постійного залучення додаткового капіталу із зовнішніх джерел, що не завжди позитивно впливає на їх фінансовий стан. Зважений підхід до формування коштів у повному обсязі з різних джерел дозволяє досягти визначеної мети діяльності. Саме тому формування оптимальної структури капіталу є одним із найважливіших та найскладніших завдань фінансового управління суб'єкта господарювання.

Основною метою діяльності підприємства є не тільки поточне отримання прибутку, але й підтримання високого рівня прибутковості у довгостроковій перспективі. Тому головними завданнями управлінського персоналу є максимізація рівня прибутку, грошового потоку, рентабельності власного капіталу. Досягнення цієї мети неможливе без урахування ризику. Оскільки збільшення частки позиченого капіталу підвищує ризик неотримання суб'єктом господарювання прибутку, тому будь-які заходи керівництва у сфері управління формуванням капіталом повинні враховувати компроміс між ступенем ризику та прибутковістю, що забезпечує цей капітал.

Особливе місце в управлінні структурою джерел фінансування активів підприємства належить аналізу як основі для прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень.

Капітал підприємства формується при його створенні та у процесі здійснення фінансово-господарської діяльності.

При створенні підприємства його стартовим капіталом є вартість майна підприємства. На цьому етапі, коли підприємство ще не має зовнішньої заборгованості, власний (початковий) капітал відповідає вартості активів за балансом. Здійснюючи господарську діяльність, підприємство завжди використовує залучені кошти, тобто створює борги. Тоді власний капітал визначається як різниця між вартістю його майна і борговими зобов'язаннями. Отже, власний

капітал – це частина активів підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань. Основна мета функціонування капіталу – його рух. Упродовж поточної діяльності підприємства форма його капіталу постійно змінюється. Ці зміни стосуються збільшення (зменшення) як абсолютної величини капіталу, так і окремих його складових. Постійно здійснюється перетворення одних ресурсів на капітал, інших – на товар або інші види цінностей.

Основа фінансового потенціалу підприємства становить його власний капітал. Він показує лише облікову, а не ринкову вартість прав власників підприємства, оскільки залежить від застосованих методів оцінки активів та зобов'язань підприємства. Тому збереження власного капіталу є одним із основних показників якості фінансового управління підприємством.

Дослідження структури власного капіталу показало, що його елементи набувають специфічних особливостей залежно від організаційно-правового статусу конкретного підприємства. Ці особливості зумовлені насамперед нормами законодавства, якими встановлено організаційно-правові форми підприємств, та вимогами щодо порядку формування та руху їх власного капіталу. Позичковий капітал підприємства – це кошти, залучені для фінансування діяльності підприємства на принципах строковості, повернення та платності. До нього входять короткострокові й довгострокові зобов'язання та кредиторська заборгованість [1, с. 236].

Різновидом залученого капіталу виступають облігаційні позики (кошти, які одержані внаслідок проведення емісії облігацій). Вони можуть переходити з групи залученого до групи власного капіталу шляхом конвертації облігацій у акції.

Співвідношення між власним і залученим капіталом – один із важливих фінансових показників діяльності підприємств. Його вагомість полягає у тому, що підприємство може досягти значних результатів при використанні різних складових капіталу. Застосування комбінованих джерел формування капіталу значно підвищує результативність діяльності підприємства.

Структура капіталу відіграє провідну роль у формуванні ринкової вартості підприємства. Цей зв'язок опосередковується показником середньозваженої вартості капіталу. Тому концепцію структури капіталу доцільно досліджувати разом з концепцією вартості капіталу та концепцією ринкової вартості підприємства [2, с. 343].

Аналіз капіталу підприємства передбачає проведення оцінки складу і структури капіталу, зміни його складових. Такий аналіз здійснюється на основі порівняльного аналітичного балансу, який складають шляхом агрегування однорідних за складом елементів балансових статей. При цьому розраховують показники структури, абсолютні й відносні зміни у власних і позичкових коштах підприємства за звітний період.

У процесі аналізу капіталу необхідно вирішити такі завдання: здійснити загальну оцінку складу і структури капіталу підприємства; проаналізувати ефективність використання капіталу; проаналізувати оборотність капіталу; здійснити аналіз прибутковості капіталу; проаналізувати кредиторську заборгованість підприємства.

Основними джерелами інформації для аналізу власного капіталу є фінансова звітність підприємства. Аналіз руху власного капіталу здійснюється на основі Звіту про власний капітал. Для проведення аналізу необхідно перш за все ознайомитися зі зміс-

том окремих складових власного капіталу і детально вивчити зміст кожної статті форми фінансової звітності «Звіт про власний капітал». Аналітична інформація відображається відповідно до таблиці 1.

За результатами даного аналізу визначається динаміка структурних складових власного капіталу та інші показники руху капіталу – коефіцієнти надходження та вибуття:

- коефіцієнт надходження капіталу

$$K_{\text{нкл}} = \frac{BK_{\text{н}}}{BK_{\text{л}}}, \quad (1)$$

де $BK_{\text{н}}$ – надходження капіталу за звітний період, $BK_{\text{л}}$ – залишок капіталу на кінець звітного періоду;

- коефіцієнт використання (вибуття) капіталу

$$K_{\text{вкл}} = \frac{BK_{\text{в}}}{BK_{\text{п}}}, \quad (2)$$

де $BK_{\text{в}}$ – використання капіталу за звітний період, $BK_{\text{п}}$ – залишок капіталу на початок звітного періоду.

Дані таблиці свідчать, що на підприємстві за звітний період у складі власного капіталу збільшилася кількість іншого додаткового капіталу за рахунок дооцінки необоротних активів та суми активів, безкоштовно отриманих підприємством.

Аналізуючи власний капітал, необхідно звернути увагу на співвідношення коефіцієнтів надходження та використання капіталу. Коли значення коефіцієнтів надходження більші, ніж коефіцієнтів використання, то це означає, що на підприємстві відбувається процес нарощування власного капіталу, і навпаки [3, с. 326-327].

При аналізі встановлюють:

- основні джерела формування сукупних активів підприємства;

– зміну власного капіталу і його частку у балансі підприємства за період, що аналізується. При цьому збільшення частки власного капіталу розглядається як позитивне явище, що сприяє зміцненню фінансової стійкості підприємства;

– зміну питомої ваги позичкових коштів у сукупних джерелах утворення активів. Якщо частка збільшилася, то це може свідчити про посилення фінансової нестабільності підприємства і підвищення ступеня його фінансових ризиків. Зменшення частки зумовлює підвищення фінансової незалежності підприємства;

– зміни величини резервів і прибутку підприємства. При цьому збільшення резервів і нерозподіленого прибутку може бути результатом ефективної роботи підприємства, а їх зменшення свідчить про зниження ділової активності підприємства;

– зміни структури власного капіталу і його складових, що займають найбільшу питому вагу;

– зобов'язання, що переважають у структурі позичкового капіталу (довгострокові чи короткострокові). Аналіз структури фінансових зобов'язань дає відповідь на питання чи підвищився (знизився) ризик втрати фінансової стійкості підприємства. Перевага короткострокових джерел у структурі позичкових коштів є негативним фактором, що характеризує погіршення структури балансу і підвищення ризику втрати фінансової стійкості. Перевага довгострокових джерел у структурі позичкового капіталу є позитивним фактором, що характеризує поліпшення структури балансу і зменшення ризику втрати фінансової стійкості;

– зобов'язання, що переважають у структурі кредиторської заборгованості на початок і на кінець аналізованого періоду;

– зміни за аналізований період короткострокових зобов'язань перед бюджетом, постачальниками і підрядниками з оплати праці, зі страхування, з векселів виданих, із внутрішніх розрахунків, з одержаних авансів. Збільшення суми отриманих авансів може бути позитивним моментом, а її зменшення – негативним;

– темпи зростання короткострокової заборгованості [4, с. 228-229].

У системі управління структурою капіталу важливо дотримуватися такого співвідношення власних і позичкових засобів, при якому забезпечується найбільш ефективна пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності та коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства, тобто максимізується його ринкова вартість. Процес оптимізації структури капіталу підприємства спирається на результати аналітичної роботи.

Основною метою аналізу капіталу підприємства є виявлення динаміки обсягу і складу капіталу у базовому періоді та їх вплив на фінансову стійкість і ефективність використання капіталу.

Аналіз капіталу підприємства передбачає такі етапи.

1. Розглядається динаміка загального обсягу та основних складових елементів капіталу у співвідношенні з динамікою обсягу виробництва і реалізації продукції.

Визначається співвідношення власного і позиченого капіталу та його тенденції. У складі позиченого капіталу вивчається співвідношення довго- і короткострокових фінансових зобов'язань. Визначається сума прострочених фінансових зобов'язань і з'ясовуються їх причини.

2. Далі розглядається система коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства:

Таблиця 1

Аналіз руху власного капіталу

Показник	Статутний капітал	Пайовий капітал	Додатковий вкладений капітал	Інший додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	Неоплачений капітал	Вилучений капітал
1. Залишок на початок року	3610	-	200	-	70	2	30	20
2. Надходження	200	-	-	3029	10	80	20	40
3. Використання	-	-	-	400	10	72	-	30
4. Залишок на кінець року	3830	-	200	2629	70	10	10	-10
5. Абсолютна зміна залишків	220	-	-	2629	-	8	-20	-10
Коефіцієнт надходження (ряд.2/ряд.4)	0,052	-	-	1,152	0,142	8	2	4
Коефіцієнт вибуття (ряд.3/ряд.1)	-	-	-	-	0,142	36	-	15

- коефіцієнт автономії дозволяє визначити долю чистих активів підприємства у загальній їх сумі;
- коефіцієнт фінансового левериджу (коефіцієнт фінансування) дозволяє встановити, яка сума позичених засобів припадає на одиницю власного капіталу підприємства;
- коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності характеризує відношення суми власного і довгострокового позиченого капіталу до загальної суми капіталу, що використовує підприємство і дозволяє визначити фінансовий потенціал майбутнього розвитку підприємства;
- коефіцієнт співвідношення довго- і короткострокової заборгованості дозволяє визначити суму залучення довгострокових фінансових кредитів у розрахунку на одиницю короткострокового позиченого капіталу, тобто характеризує політику фінансування активів підприємства за рахунок позичених засобів.

Аналіз фінансової стійкості підприємства дозволяє оцінити ступінь стабільності його фінансового розвитку і рівень фінансових ризиків, що створюють загрозу банкрутства.

3. Наступна стадія аналізу передбачає оцінку ефективності використання капіталу в цілому і окремих його елементів. У процесі такого аналізу розраховуються і розглядаються у динаміці такі основні показники:

- період обороту капіталу характеризує кількість днів, протягом яких здійснюється один оборот власних і позичених засобів, а також капіталу в цілому;
- коефіцієнт рентабельності всього капіталу, що використовується, характеризує рівень економічної рентабельності;
- коефіцієнт рентабельності власного капіталу характеризує досягнутий рівень фінансової рентабельності підприємства і є одним із критеріїв формування оптимальної структури капіталу;
- капіталовіддача характеризує обсяг реалізації продукції, що припадає на одиницю капіталу;
- капіталомісткість реалізації продукції показує, який обсяг капіталу задіяний для забезпечення випуску одиниці продукції [5, с. 104-106].

Сьогодні складно з упевненістю чітко визначити оптимальну структуру капіталу або визначити абсолютний вплив структури капіталу на кінцевий фінансовий результат. Це залежить від профілю та рівня ризику діяльності компанії. Так як кожне підприємство має різний рівень ризику, то воно повинно мати і відмінну від інших підприємств структуру капіталу. Фінансові керівники повинні розрізняти два види ризиків, які можуть бути присутні в кожному підприємстві. Це діловий (підприємницький) ризик і фінансовий ризик. Діловий ризик – це нормальний ризик, властивий всім підприємствам, залежить від коливання прибутків внаслідок здійснення господарських операцій і дії економічних факторів. Ці фактори включають ризики, пов'язані з управлінням, збутом, виробничими відносинами, тощо. Підприємства з високим діловим ризиком – це такі підприємства, у яких можуть мати місце порушення або в декількох аспектах діяльності, або в одному, але дуже суттєвому, що може мати сильний негативний вплив на прибуток. Низький діловий ризик мають такі підприємства, в яких кількість порушень нормальної діяльності або мала, або малозначима. Фінансовий ризик – це такий вид ризику, який відображає небезпеку, пов'язану з поверненням боргу. Він виникає внаслідок переважного права боргу на потік грошових коштів підприємства, незалежно від рівня

прибутків. Внаслідок залучення боргових ресурсів виникають зобов'язання підприємства сплачувати відсотки та основну суму боргу у визначені терміни.

Якщо підприємство не має боргів, то в нього виникає тільки діловий ризик, однак з моменту залучення коштів у нього виникає також і фінансовий ризик.

Як правило, структура капіталу повинна відображати розумну рівновагу між діловим і фінансовим ризиками. Якщо підприємство має високий діловий ризик, то фінансовий ризик повинен підтримуватися на низькому рівні. При невисокому рівні ділового ризику підприємство може мати вищий рівень фінансового ризику.

Аналіз фінансової стійкості підприємства є найважливішим етапом оцінки його діяльності і фінансово-економічного благополуччя, відображає результати його поточного, інвестиційного і фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також характеризує здатність підприємства відповідати за своїми боргами і зобов'язаннями і нарощувати свій економічний потенціал.

Під фінансовою стійкістю слід розуміти його платоспроможність у часі з дотриманням умов фінансової рівноваги між власними і позиковими коштами.

Фінансовою рівновагою є таке співвідношення власних і позикових коштів підприємства, при якому за рахунок власних коштів повністю погашаються колишні і нові борги. Розрахована за певними правилами точка фінансової рівноваги не дозволяє підприємству, з одного боку, збільшувати позикові кошти, а з іншого – нераціонально використовувати вже накопичені власні кошти.

Якщо брати до уваги, що власні і позикові фінансові ресурси проходять стадії утворення, розподілу і виплати, а їх кінцева величина йде на поповнення майна, то проведення аналізу фінансової стійкості на кожній із цих стадій дає можливість встановити умови зміцнення або втрати фінансової рівноваги.

Практика показує, що не існує єдиного ефективного співвідношення власного і позикового капіталу не тільки для однотипних підприємств, але навіть і для одного підприємства на різних стадіях розвитку і при різній кон'юнктурі товарного і фінансового ринків.

Управління фінансовою структурою підприємства зводиться до двох основних завдань:

- встановлення оптимального для даного підприємства співвідношення власних і позикових коштів;
- залучення на підприємство необхідних видів і обсягів фінансових ресурсів для досягнення розрахункових показників його структури.

Спосіб пошуку раціональної структури капіталу за принципом мінімізації рівня фінансових ризиків, пов'язаний з процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних складових активів підприємства (необоротні активи, постійна частина оборотних активів, змінна частина оборотних активів).

На практиці використовуються три підходи до фінансування різних груп активів за рахунок пасивів балансу підприємств: консервативний, помірний та агресивний.

При агресивному підході 100% змінної частини та 50% постійної частини оборотних активів формуються за рахунок короткострокових зобов'язань. Інші 50% постійної частини оборотних активів та необоротні активи – за рахунок власного капіталу і довгострокових зобов'язань.

При консервативному підході приблизно 50% змінної частини оборотних активів формується за ра-

хунок короткострокових зобов'язань. Інші 50% змінної частини, постійна частина оборотних активів та необоротні активи покриваються власним капіталом і довгостроковими зобов'язаннями.

При помірному підході 100% змінної частини оборотних активів формується за рахунок короткострокових зобов'язань, а 100% постійної частини – за рахунок власних коштів, що дозволяє встановити конкретні його значення на майбутній період (рік, квартал), а також враховуються індивідуальні особливості діяльності кожного підприємства [6, с. 288-289].

Вибір одного з розглянутих варіантів фінансування активів, залежить від особистого ставлення до фінансових ризиків засновників і менеджерів підприємства.

Так як перераховані вище принципи дозволяють оптимізувати структуру капіталу тільки за одним принципом, значить основним моментом при формуванні оптимальної структури капіталу підприємства є правильна постановка цілей, що визначають оптимізаційний процес.

Отже, існуюча методика розрахунку оптимальної структури капіталу дозволяє визначити таке співвідношення власного та позиченого видів капіталу, при якому показник фінансової рентабельності максимізується. Вона є статичною та дозволяє визначити оптимальну структуру капіталу при визначеному обсязі реалізації продукції. При визначенні фінансового ефекту від використання позиченого капіталу необхідність урахування встановленої структури капіталу за умови невизначеності майбутнього обсягу реалізації продукції потребує ще й коригування на коефіцієнти еластичності.

Якщо приріст власного капіталу є меншим від його вилучення, то різниця реального власного і статутного капіталів є негативною, що свідчить про нестійкий фінансовий стан підприємства. У випадку визначення нестачі реального власного капіталу зусилля потрібно спрямувати на збільшення прибутку, зростання рентабельності, погашення заборгованості учасників (засновників) за внесками у статутний ка-

пітал, розподіл чистого прибутку переважно на поповнення резервного капіталу.

Висновки з проведеного дослідження. Необхідність досягнення головної мети підприємства для забезпечення запланованого рівня доходів вимагає раціонального управління капіталом. Обсяг капіталу може бути сформований за рахунок використання джерел утворення як позиченого, так і власного капіталу.

Оптимальне значення структури капіталу передбачає таке співвідношення власних коштів та позикового капіталу, яке забезпечує досягнення оптимальних значень цільових показників діяльності підприємства у відповідності з обраними критеріями фінансового менеджменту.

Процес оптимізації структури капіталу – це безперервний процес адаптації до змін економічної ситуації, податкового законодавства, змін конкурентних переваг. Рішення про вибір структури капіталу неможливо прийняти ізольовано. Воно є частиною обґрунтованої стратегії фінансування, яка спирається на процес підготовчої аналітичної роботи, що враховує темп зростання ринкової позиції, інвестиційні потреби підприємства, вартість залучення капіталу та вплив факторів макросередовища.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Стельмах М. Структура капіталу як чинник результативності діяльності підприємства / М. Стельмах // Економічний аналіз. – 2008. – № 3(19). – С. 235-239.
2. Ярошук О. Аналіз структури капіталу підприємства / О. Ярошук // Економічний аналіз. – 2009. – № 4. – С. 341-349.
3. Чернелевський Л.М. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний : [підручник] / Л.М. Чернелевський, Н.Г. Слободян, О.В. Михайленко. – К. : «Хай-Тек Прес», 2009. – 640 с.
4. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз : підручник / Г.О. Крамаренко. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 392 с.
5. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / О.О. Шеремет. – К., 2009. – 196 с.
6. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова. – К. : Знання, 2008. – 483 с.